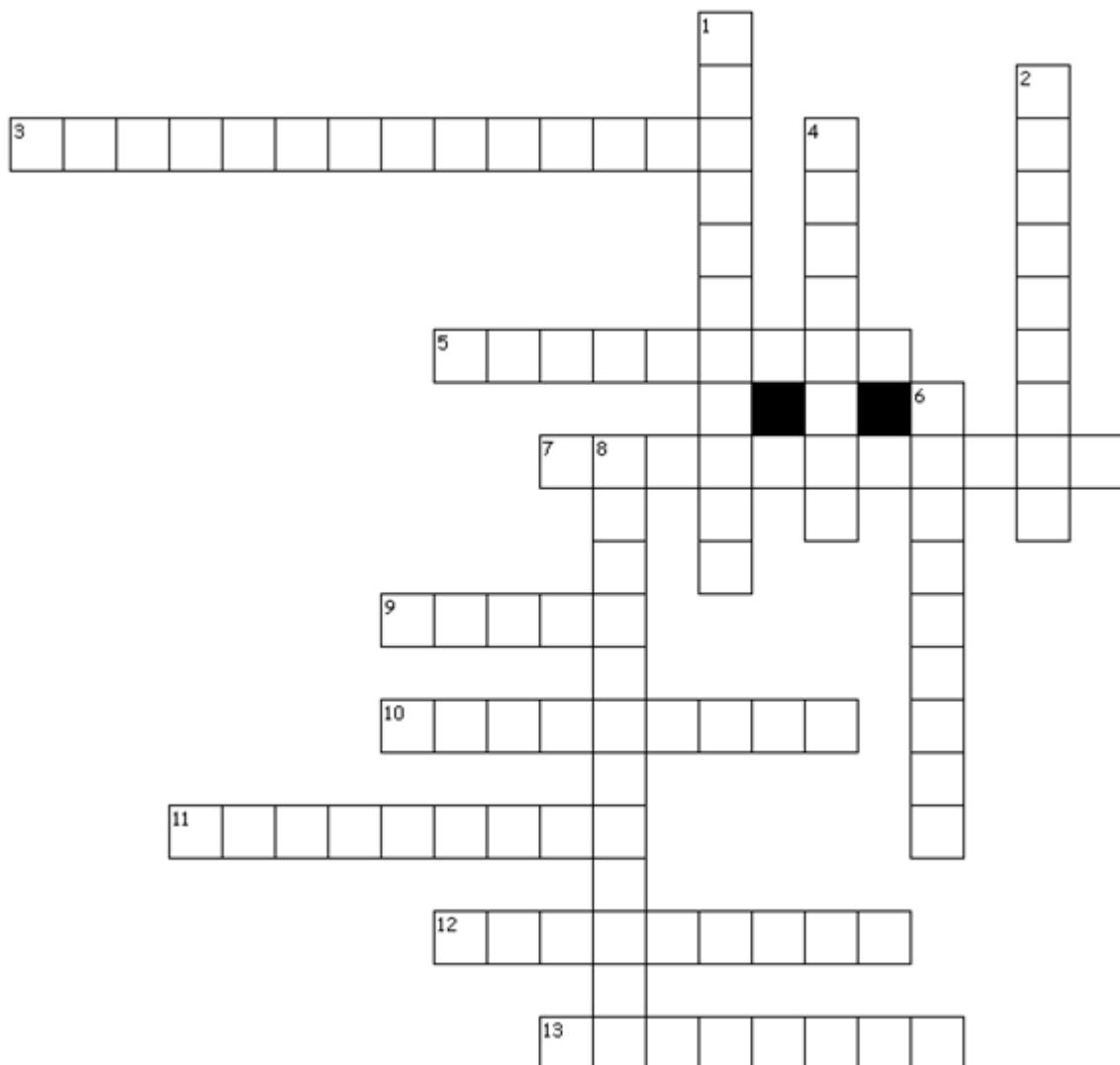

Króka-Refs saga

krossgátur

1. kafli

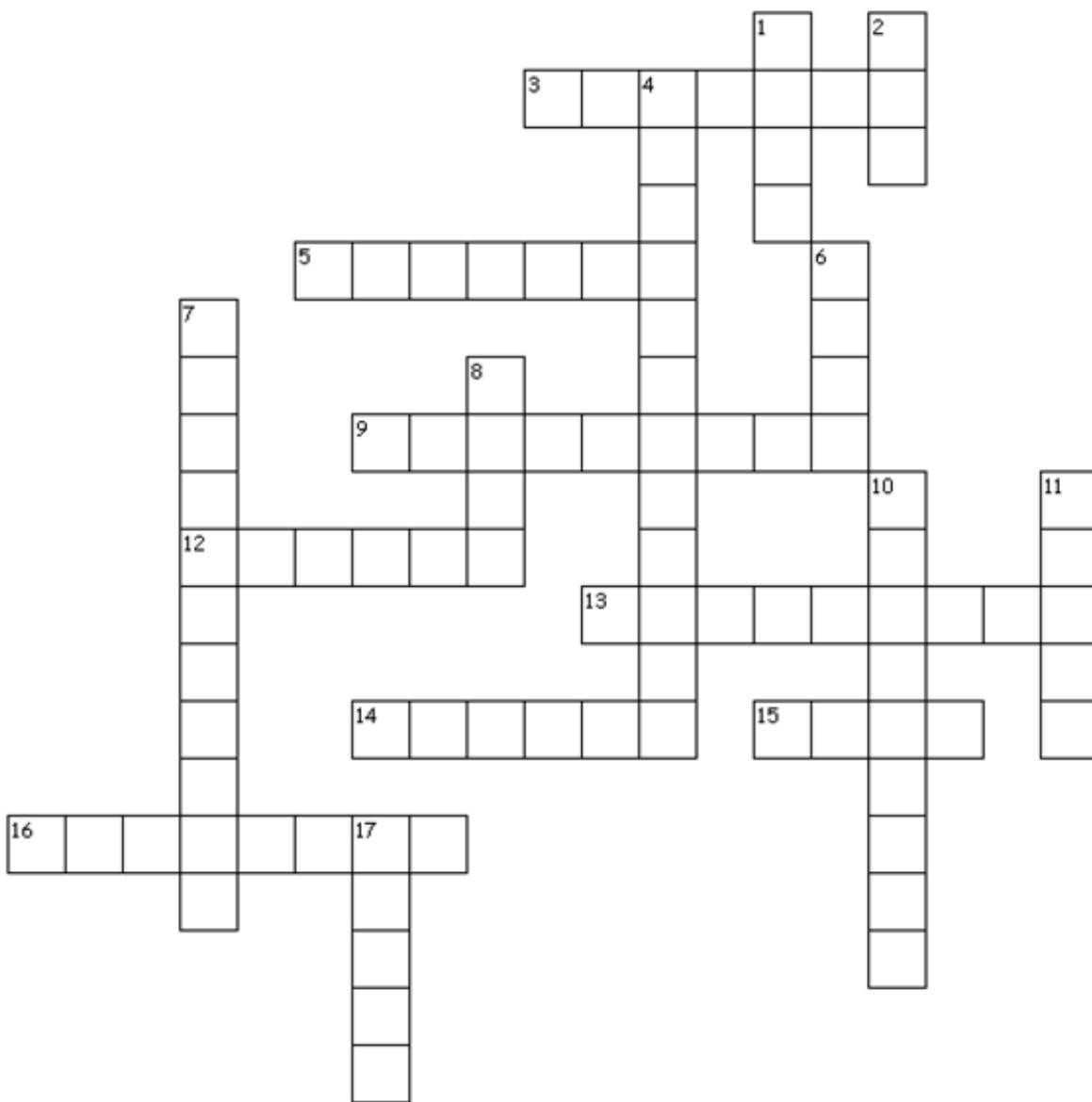
lárétt

- 3. ribbaldi
- 5. sem situr við eld og hefst ekkert að
- 7. lygari
- 9. konungur í Noregi
- 10. bústaður Þorbjörns
- 11. bardagamaður
- 12. fljótræðisvíg
- 13. kona Þorbjörns

lóðrétt

- 1. sveitin þar sem Gestur bjó
- 2. móðir Refs
- 4. langa mikið í
- 6. harðúðugur
- 8. fæðingarstaður Refs

2. kafli

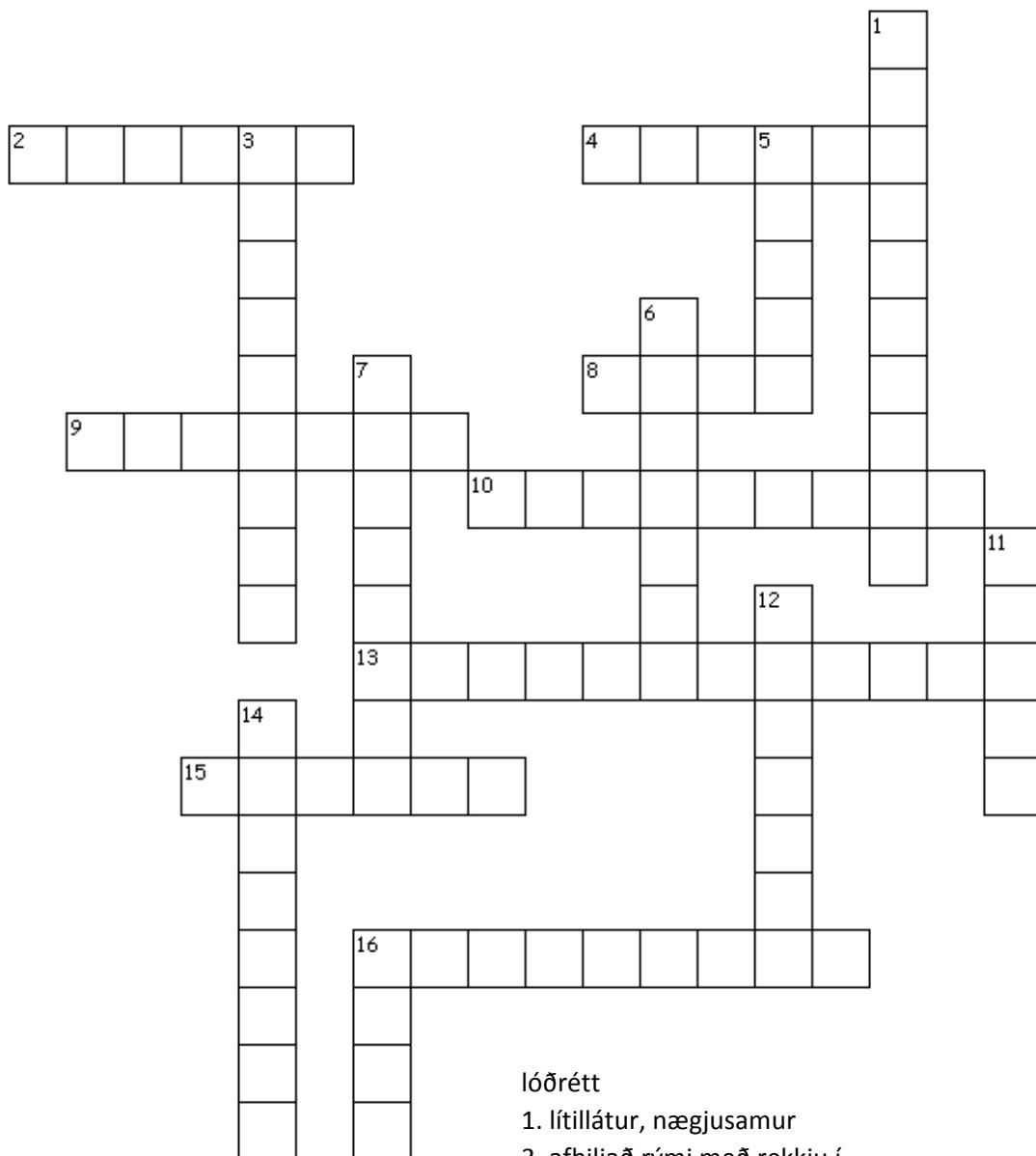
lárétt

- 3. líkaði
- 5. þing sem haldið er um vor
- 9. gæta, vernda
- 12. bær
- 13. óheimil ganga fjár í landareign
- 14. sjóngóður
- 15. auðveldur
- 16. skortur á heyi

lóðrétt

- 1. land sem heyjað er á, tún
- 2. myrlendi
- 4. skarpskyggn, glöggur
- 6. losa sig við, láta af hendi
- 7. það að gæta fjár
- 8. snöggur í hreyfingum
- 10. nægilegur
- 11. varna, meina
- 17. lítið hús

3. kafli

lóðrétt

1. lítillátur, nægjusamur

3. afþiljað rými með rekkju í

5. vesalmenni, hugleysingi

6. aðaldyr

7. bundið (með friðböndum) við slíðrin

11. fjárgæslumaður Þorgerðar

12. orðið *sumar* í ft.nf.m.gr.

14. leiðsögunaður

16. hey sem hrúgað hefur verið upp

lárétt

2. hnakkur

4. alltaf

8. hey af ræktuðu landi

9. vinnumaður á bújörð

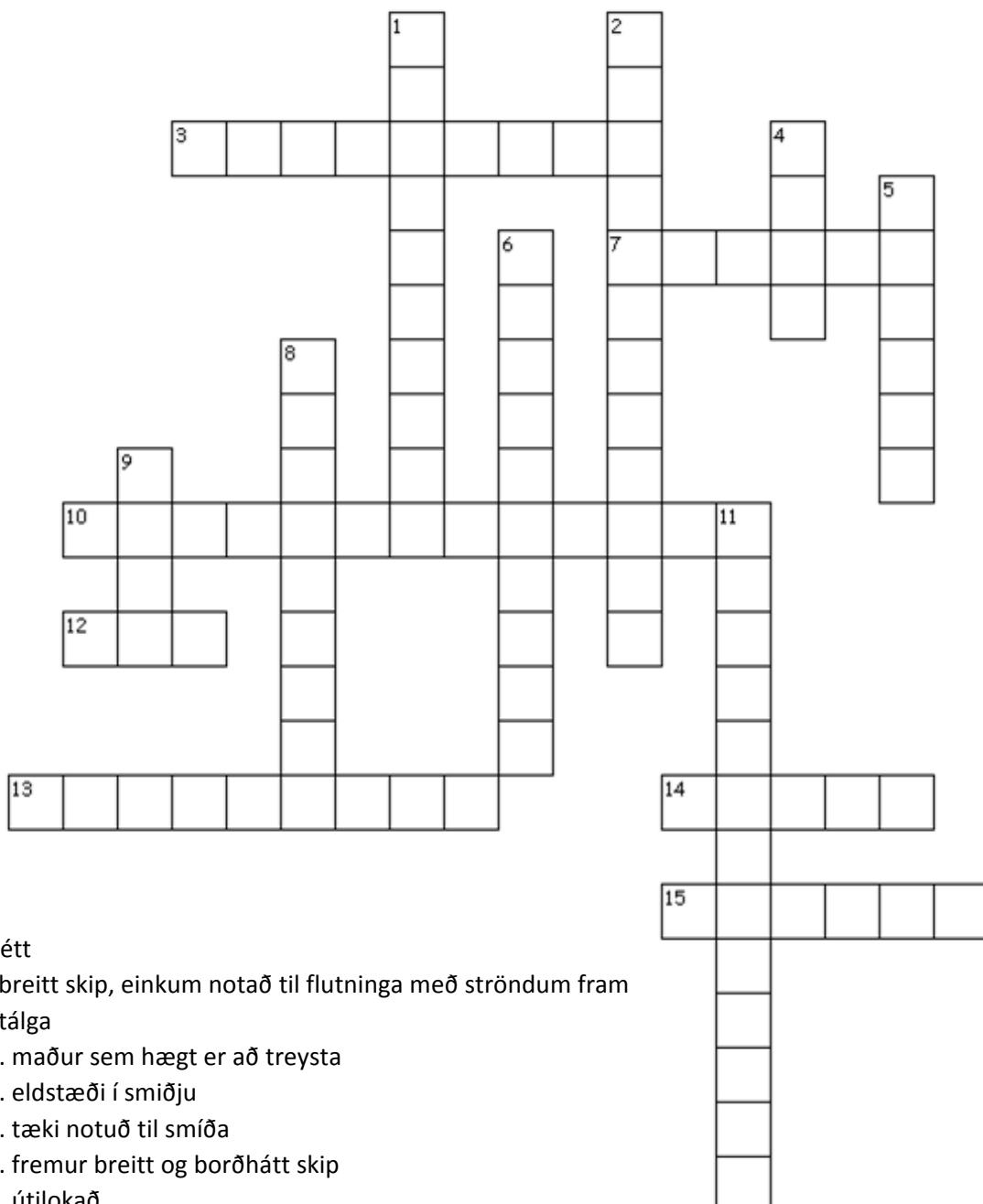
10. lítill vitmaður, vitleysingi

13. hnífur eða bitvopn úr járni einungis (ekkert stál í egginni)

15. rekaviður

16. afrakstur búsins (að sumri)

4. kafli

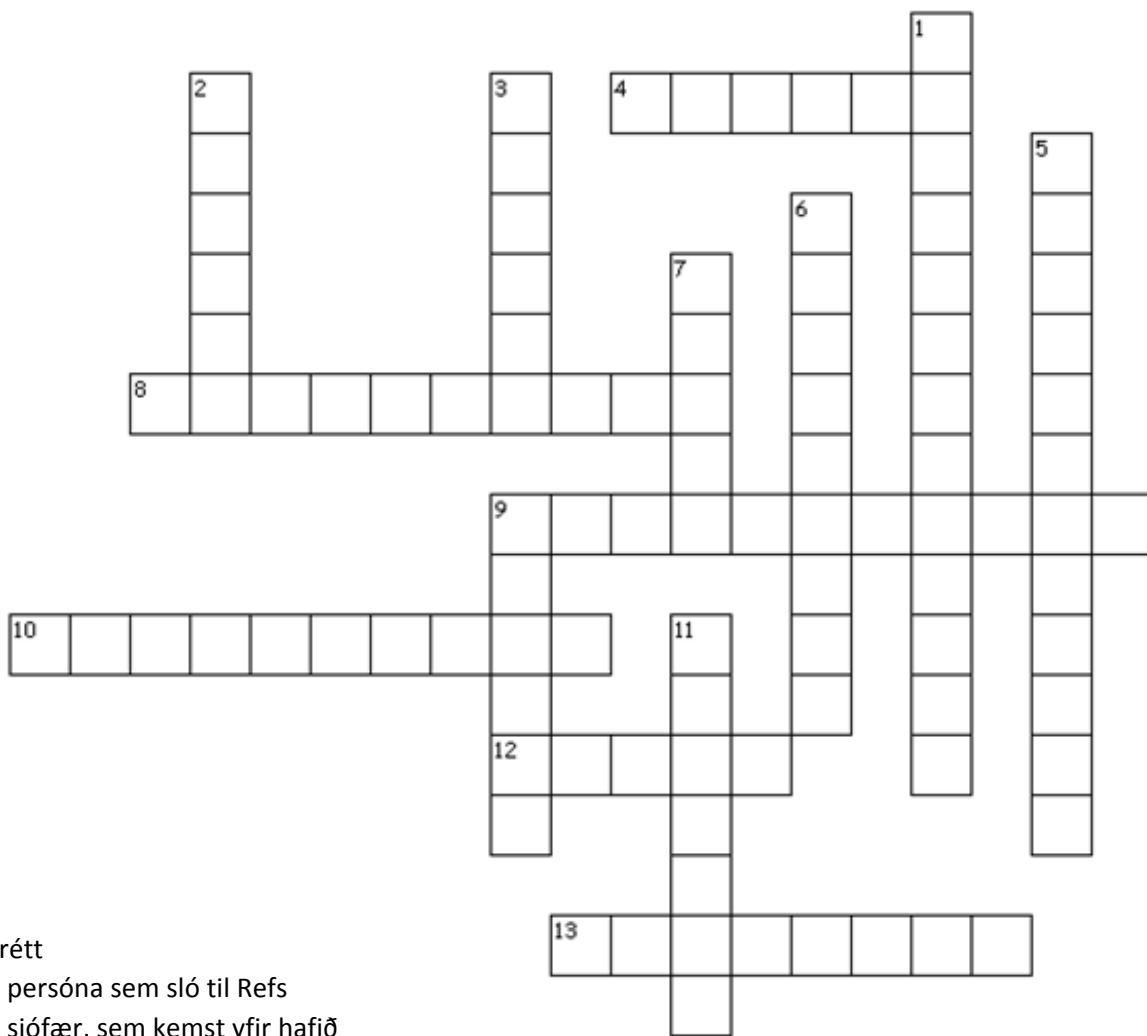
lárétt

- 3. breitt skip, einkum notað til flutninga með ströndum fram
- 7. tálga
- 10. maður sem hægt er að treysta
- 12. eldstæði í smiðju
- 13. tæki notuð til smíða
- 14. fremur breitt og borðhátt skip
- 15. útilokað

lóðrétt

- 1. orðið *skipviður* í ft.bf.m.gr. (forn beyging)
- 2. maður sem gæddur er ýmsum hæfileikum (víðari merking en í nútímamáli)
- 4. bústaður Gests Oddleifssonar
- 5. naglar (til bátasmíða)
- 6. frábær smiður
- 8. bátur ætlaður til selveiða
- 9. skýli yfir skip eða bát
- 11. kefli til að vinda þráð á

5. kafli

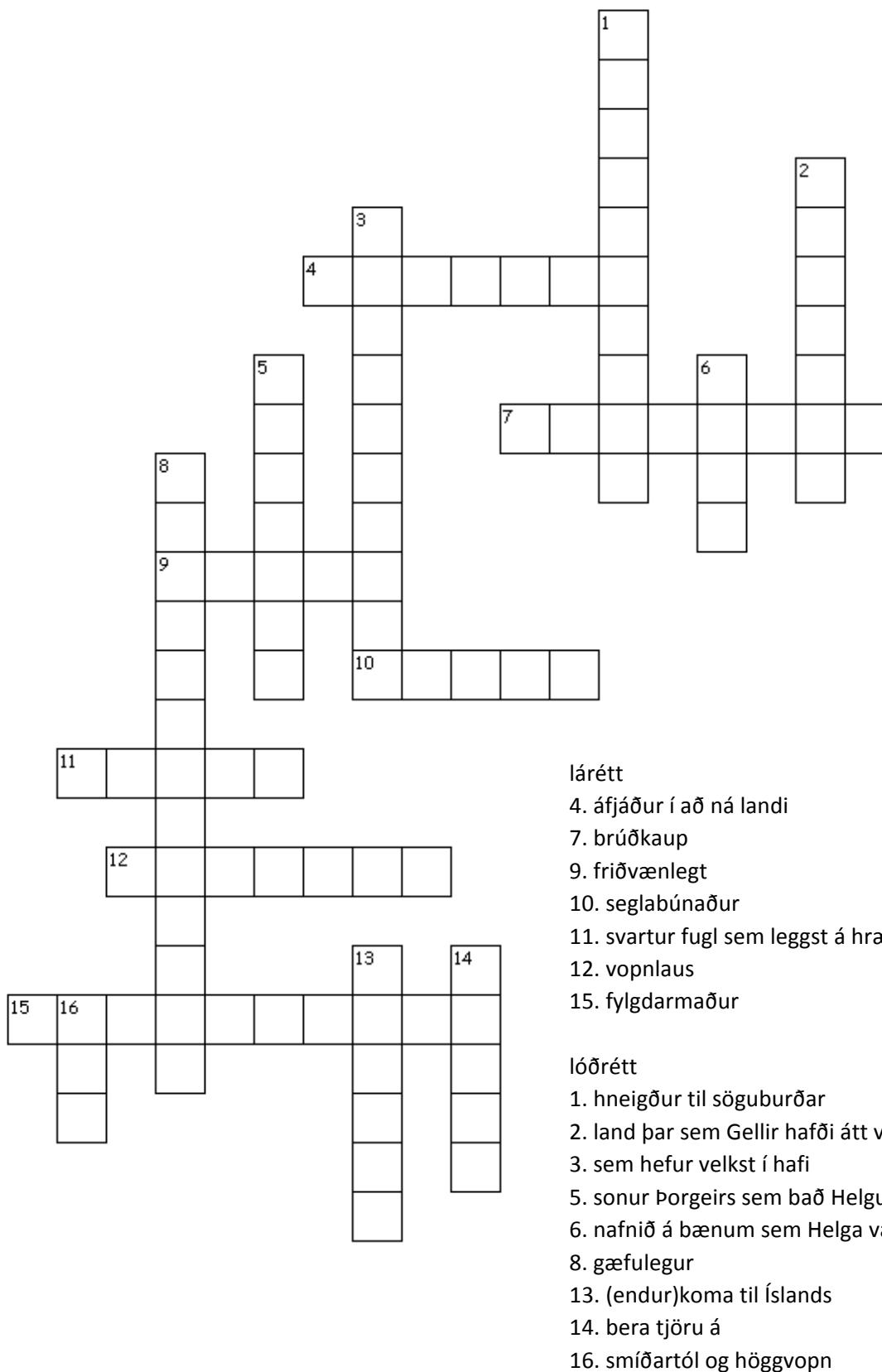
lárétt

- 4. persóna sem sló til Refs
- 8. sjófær, sem kemst yfir hafið
- 9. maður sem hefur hátt og gasprar
- 10. vitgrannur
- 12. stuttur spölur
- 13. móðir Gellis

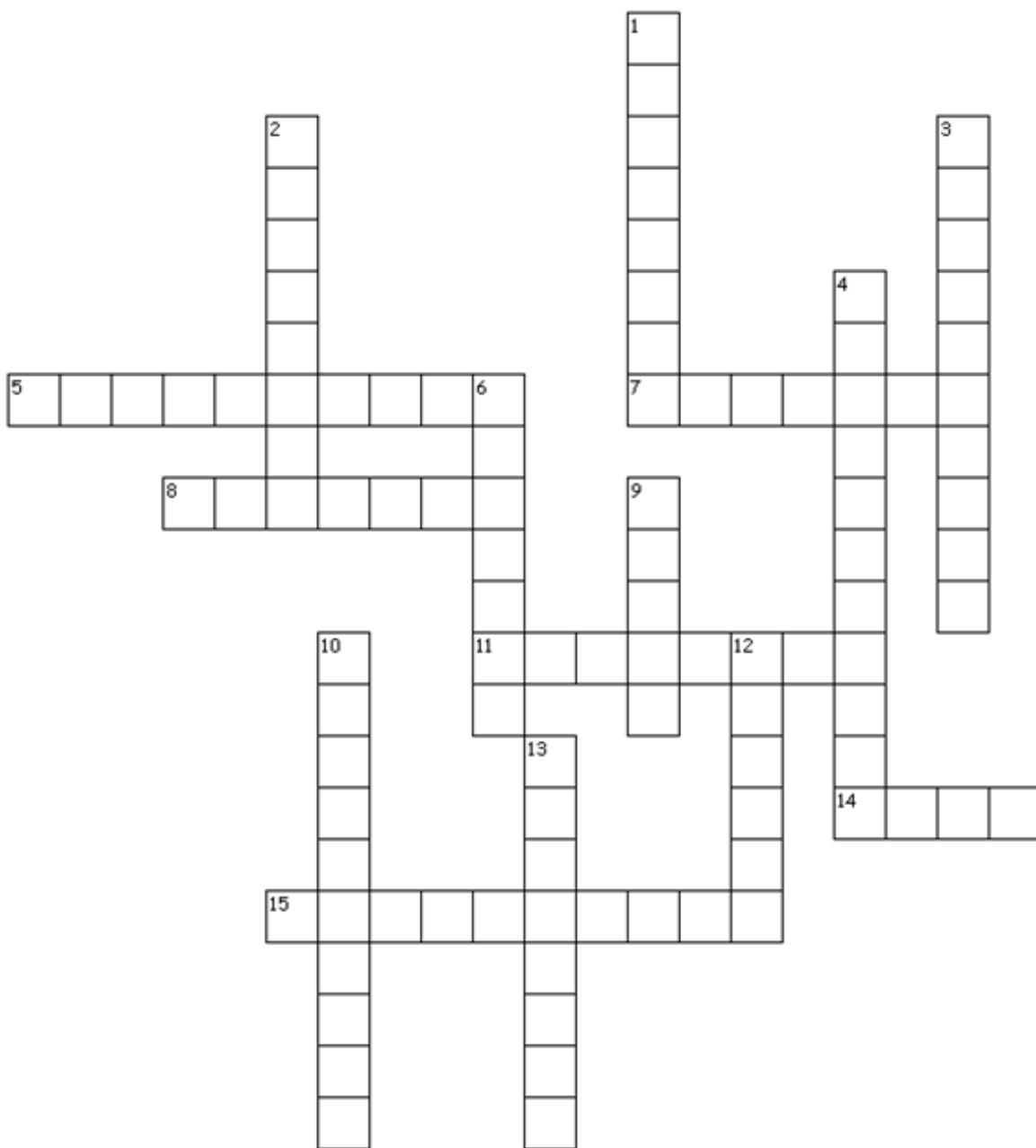
lóðrétt

- 1. beltishald
- 2. láta hestinn hlaupa
- 3. slá
- 5. orðið *förunautur* í þgf.ft.m.gr.
- 6. Norðmaður
- 7. leikfang
- 9. gorta, stæra sig
- 11. liðamót á handlegg

6. kafli

7. kafli

lárétt

5. ísbjörn

7. rógur

8. duglaus, til einskis nýtur

11. án vopna

14. samkynhneigð

15. dæmalaus, óheyrilegur, ferlegur

lóðrétt

1. aðdrættir, föng, það að halda einhverju uppi

2. boð sem haldið er um haust

3. móðgunarorð

4. ljósingarorð sem á við um þjóðerni á Grænlandi

6. nýfallinn snjór

9. þvag

10. annar mánuður fyrir veturn (hefst í ágústlok)

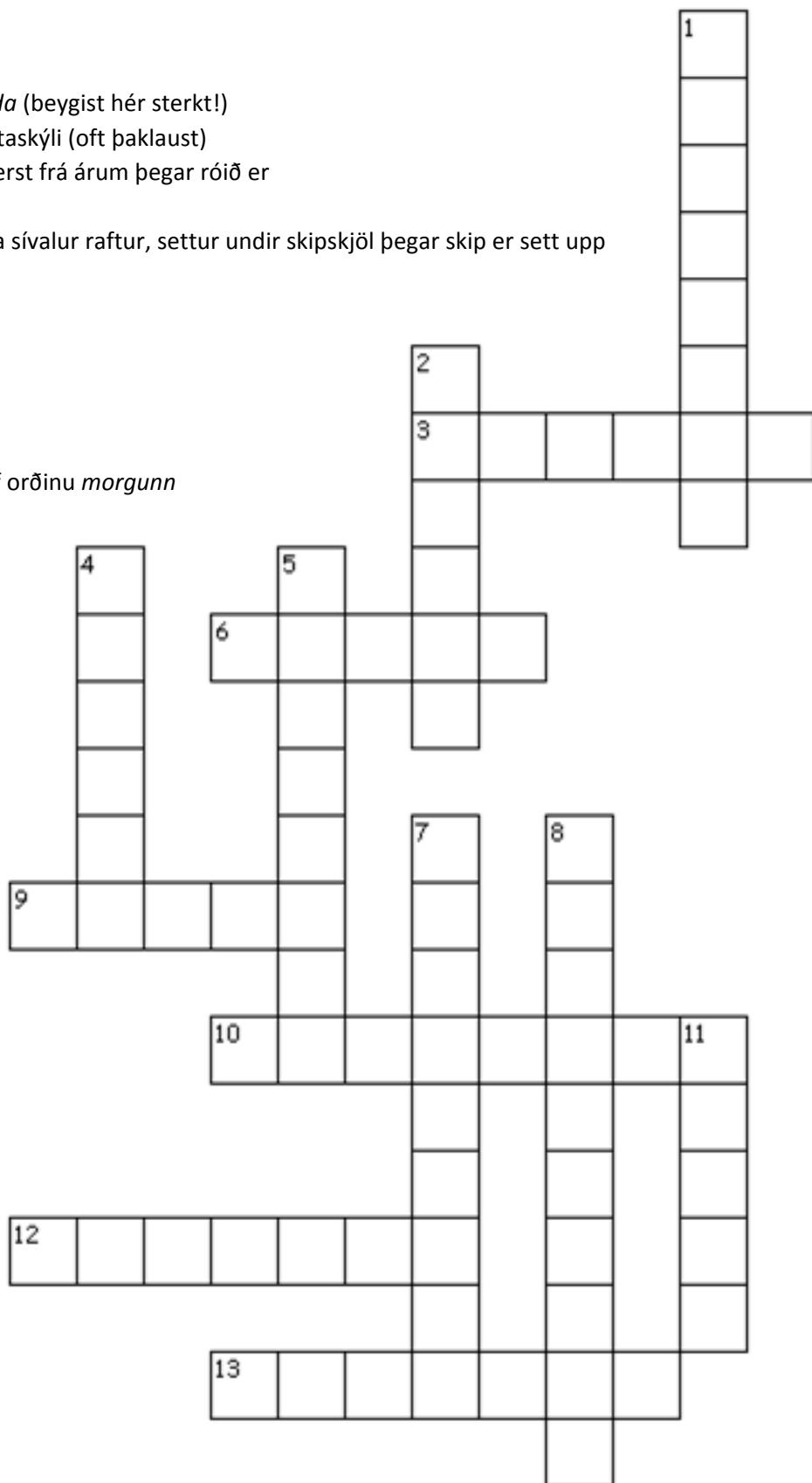
12. mjög greinilegur

13. rágur, illmæli

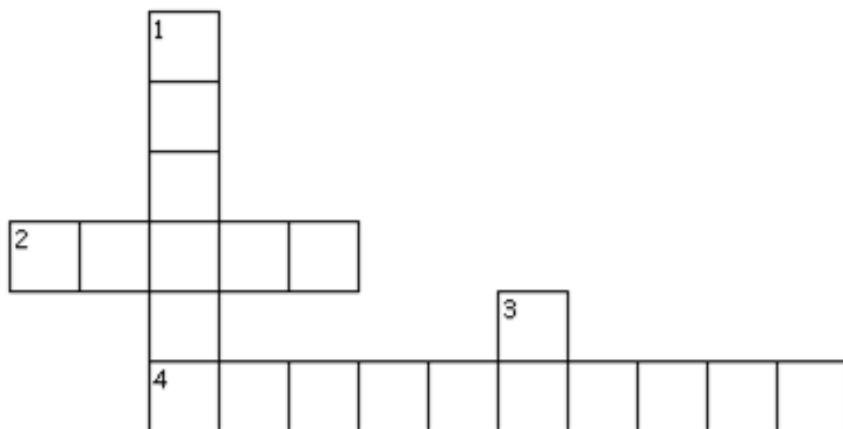
8. kafli

- Iárétt
3. skegg
6. þt.af so. *hrinda* (beygist hér sterkt!)
9. skipa- eða bátaskýli (oft þaklaust)
10. hljóð sem berst frá árum þegar róið er
12. ill orð
13. hvalbein eða sívalur raftur, settur undir skipskjöl þegar skip er sett upp

- lóðrétt
1. fóstri Helgu
2. setja skaft á
4. brýna
5. þriggja ára
7. þf.et. m.gr. af orðinu *morgunn*
8. svartamyrkur
11. dimmt

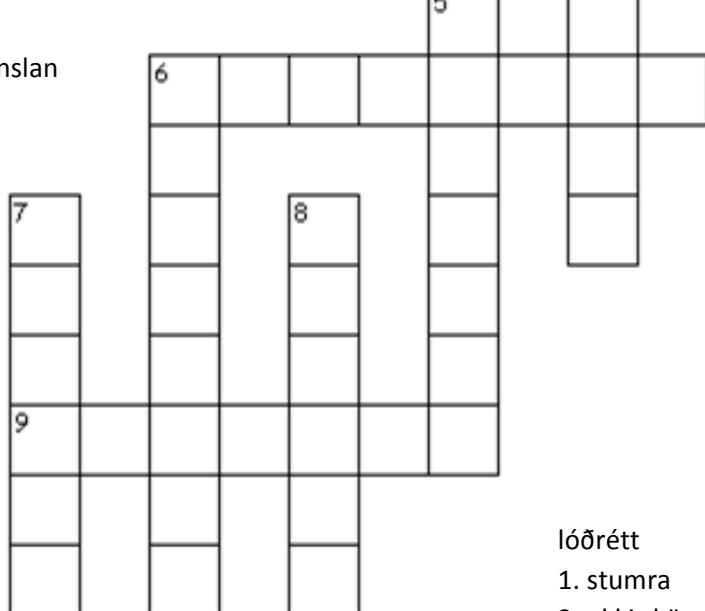

9. kafli

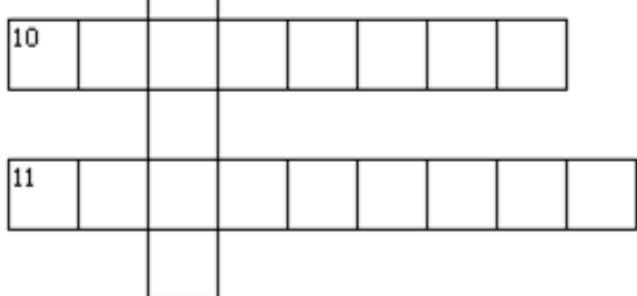
lárétt

- 2. þf.ft. af orðinu *vörður* (forn beyging)
- 4. síðkvöld (tíminn þegar aftni er að ljúka)
- 6. vel og skörulega (ao)
- 9. fréttir
- 10. fréttast
- 11. eftirgrennslan

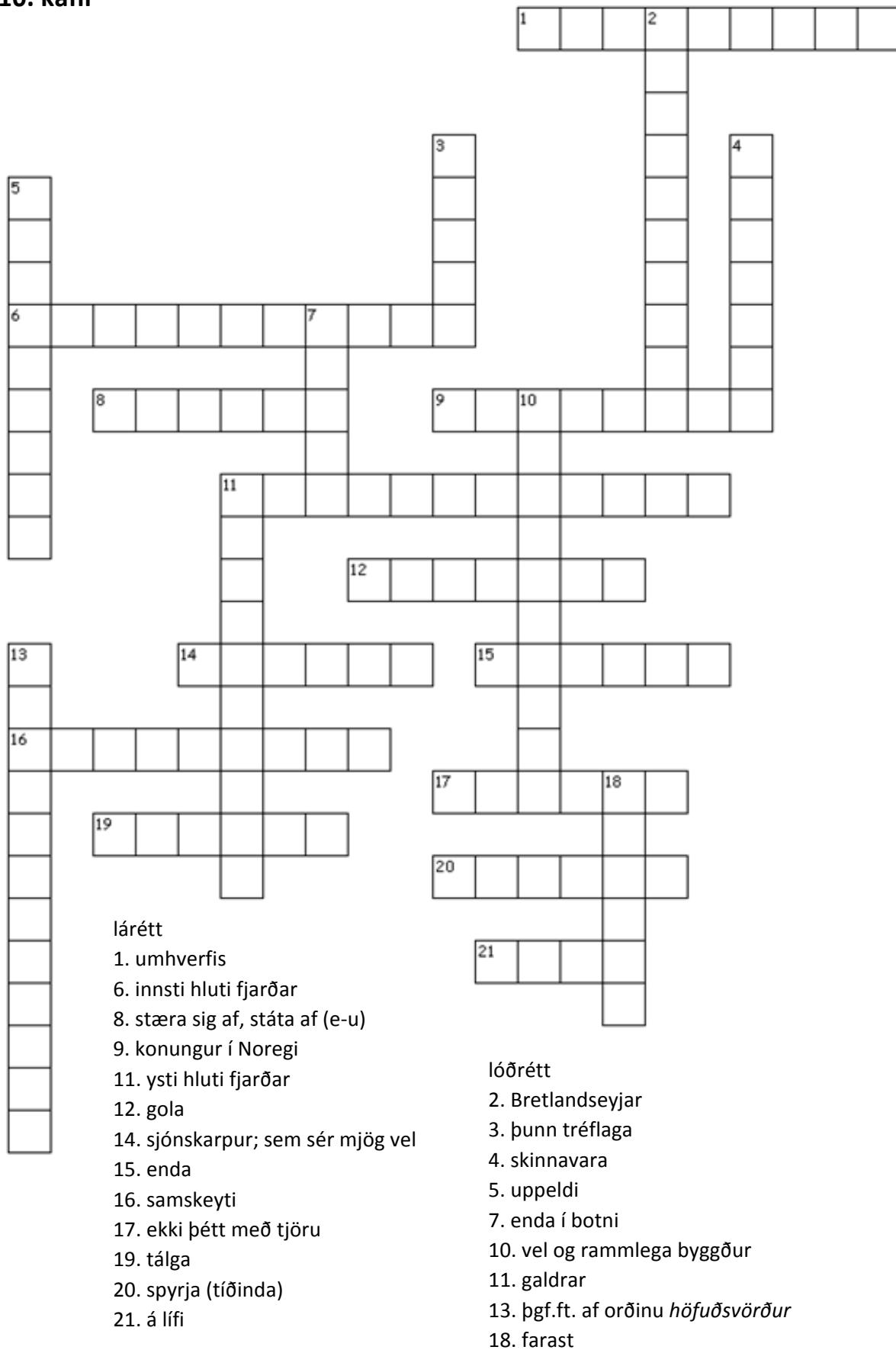

lóðrétt

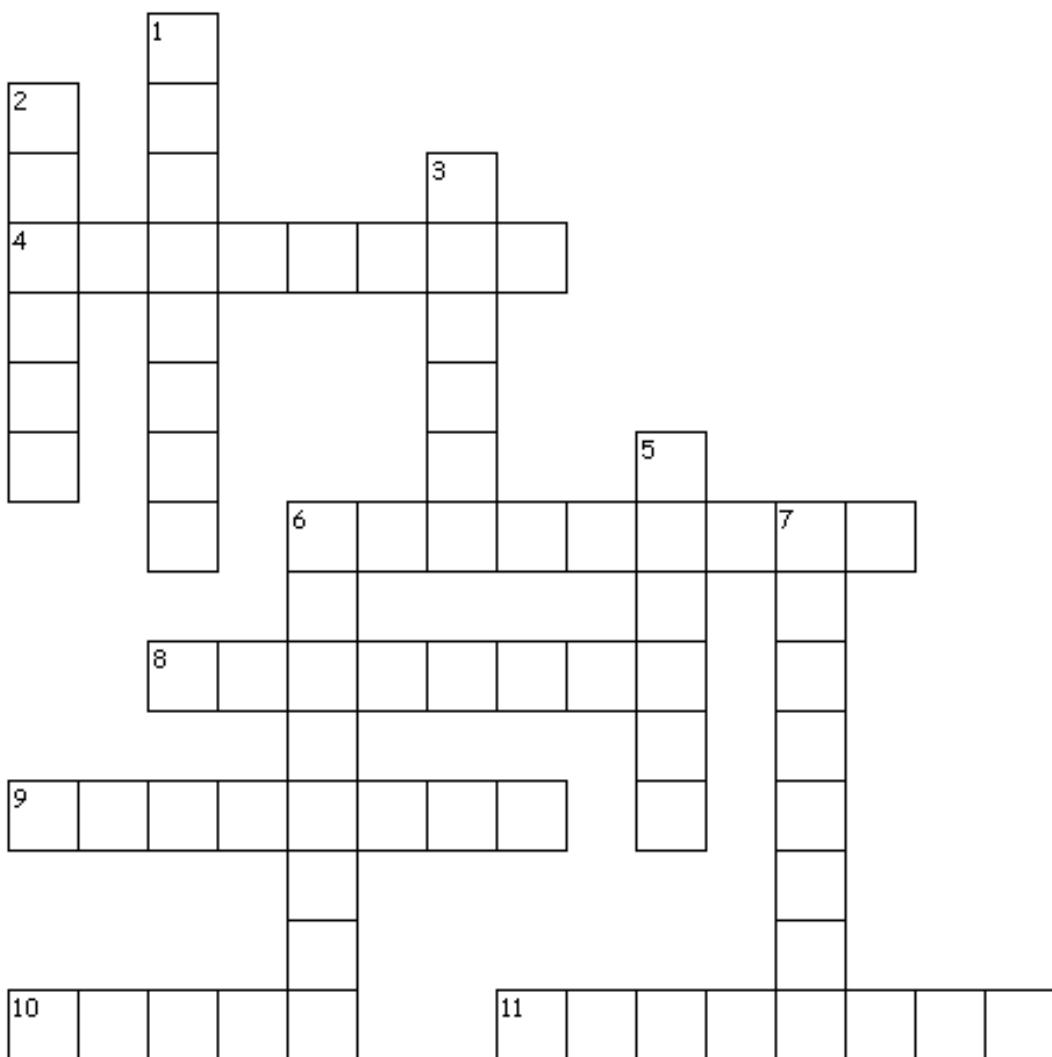
- 1. stumra
- 3. ekki skörulegur eða líklegur til dáða
- 5. rógr
- 6. óbyggjt svæði
- 7. byggt svæði á vesturströnd Grænlands
- 8. tengdasonur Þorgils

10. kafli

12. kafli

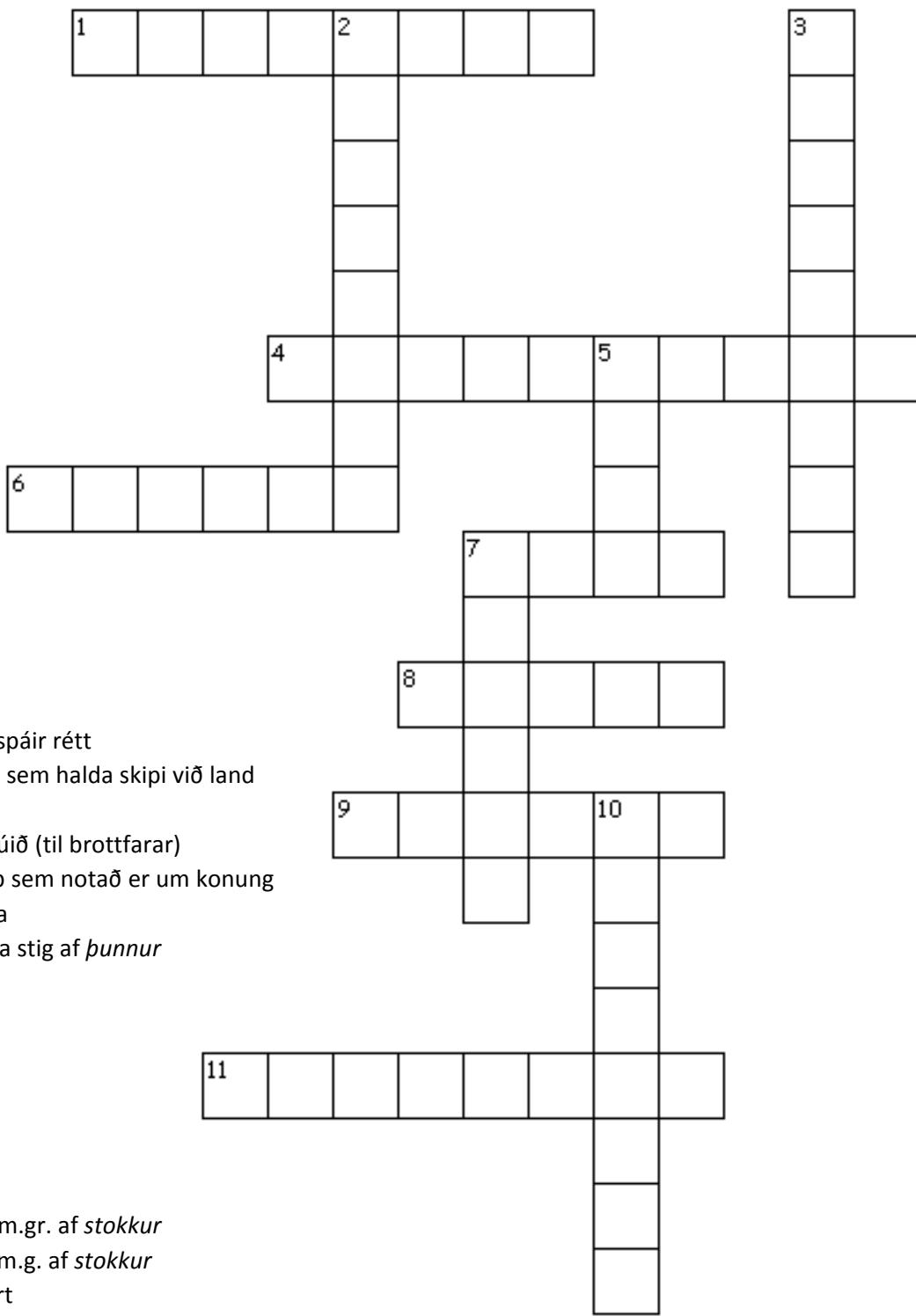
lárétt

- 4. kappsamlega
- 6. gæta, geyma
- 8. landslag
- 9. afar verðmætir gripir
- 10. tjón
- 11. nákvæmlega

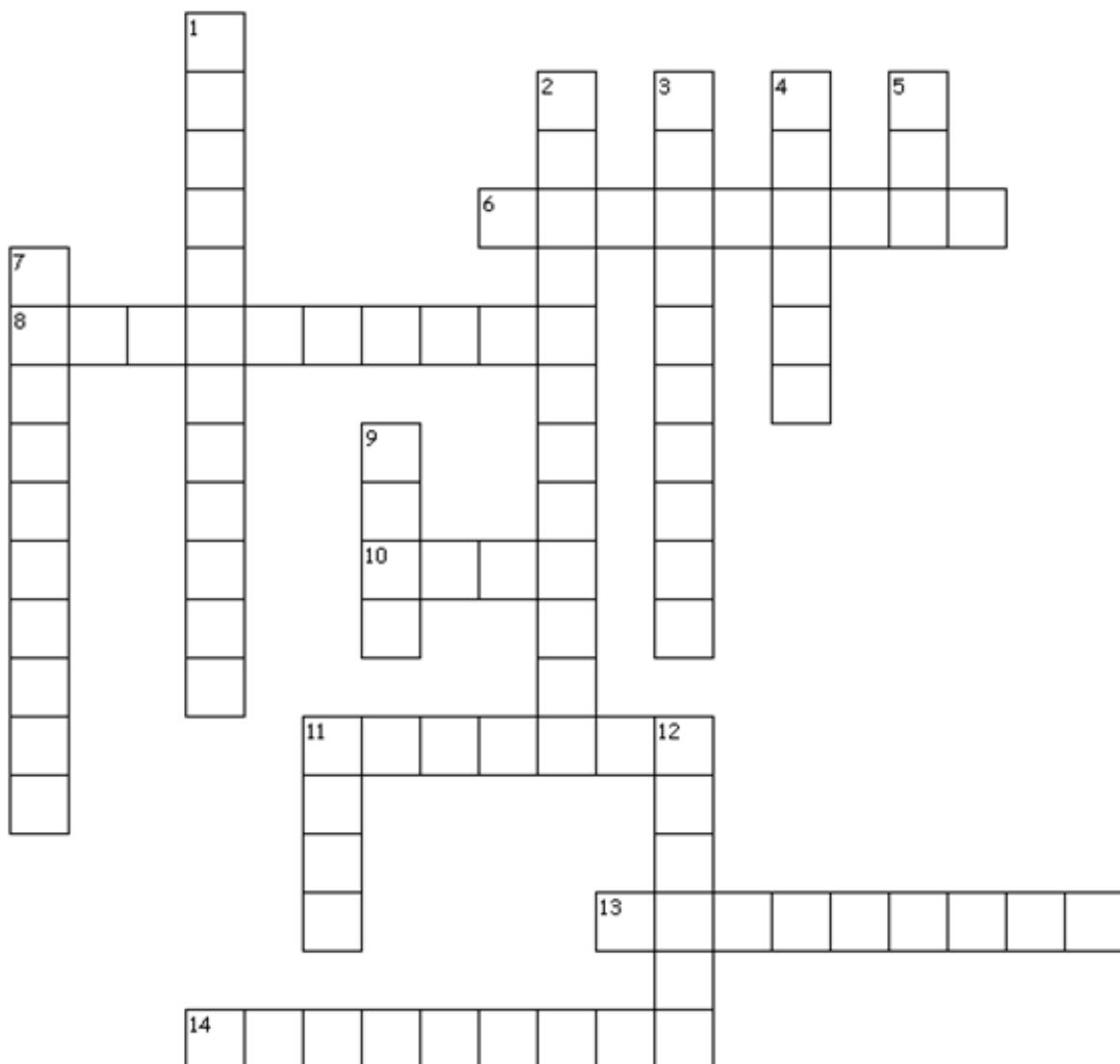
lóðrétt

- 1. salur þar sem höfðingjar stefndu mönnum saman til skrafs og ráðagerða
- 2. nafn á hirðmanni Noregskonungs
- 3. mjög góður
- 5. orð sem notað er yfir föður og syni
- 6. vinátta
- 7. gjöf til konungs frá Gunnari (sjá kafla 11)

13. kafli

14. kafli

lárétt

6. liðsinni, aðstoð

8. skilaboð

10. glóð

11. vitur, hugvitsamur

13. belti

14. bústaður

lóðrétt

1. með fögnumi, með feginleik (ao)

2. kenning fyrir nafnorðið *maður* (sem gefur hringa) (sjá vísu)

3. sjávarbakki

4. sem á að deyja

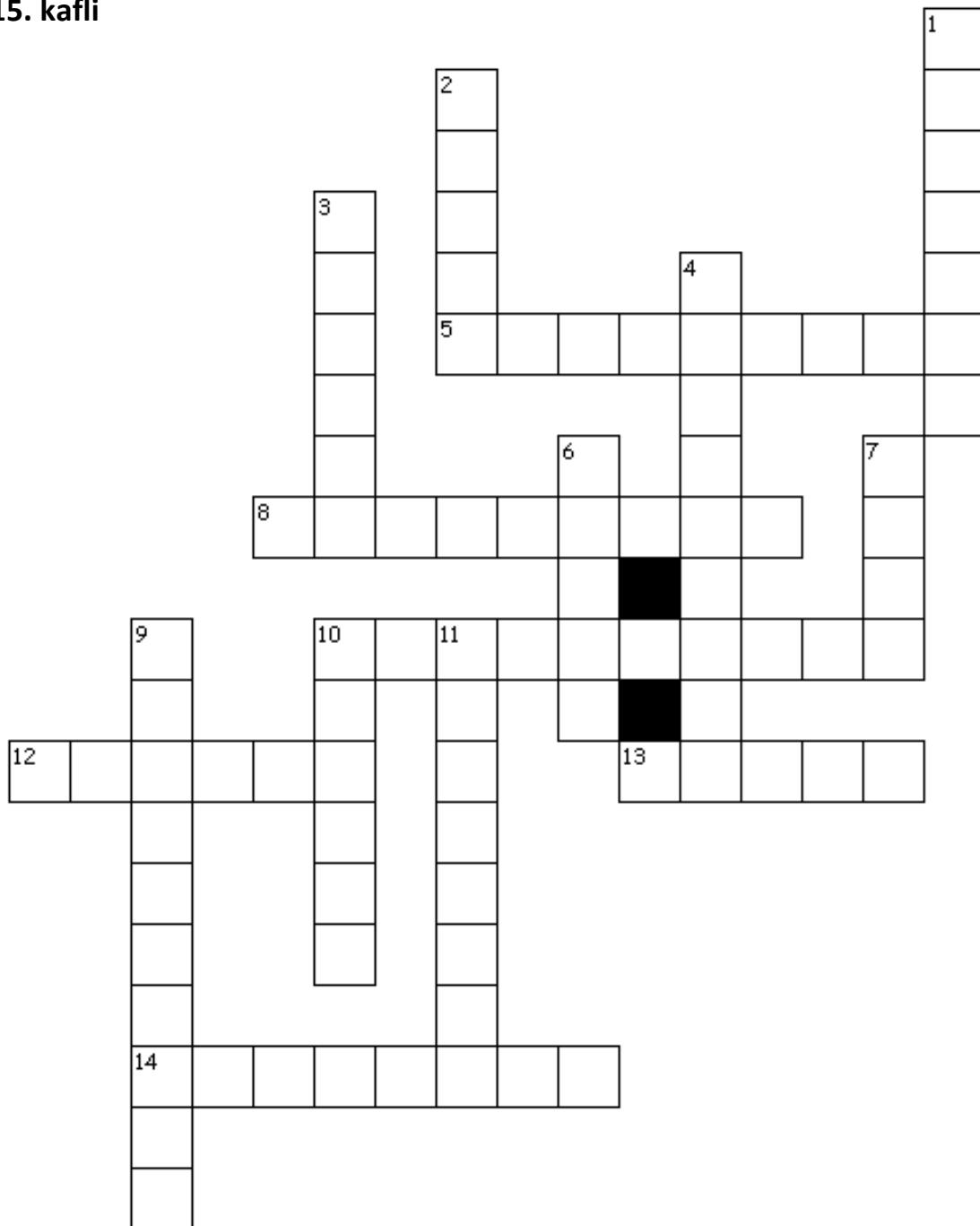
5. gola

7. reykur af votu eldsneyti

9. hjól

11. skipaskýli

15. kafli

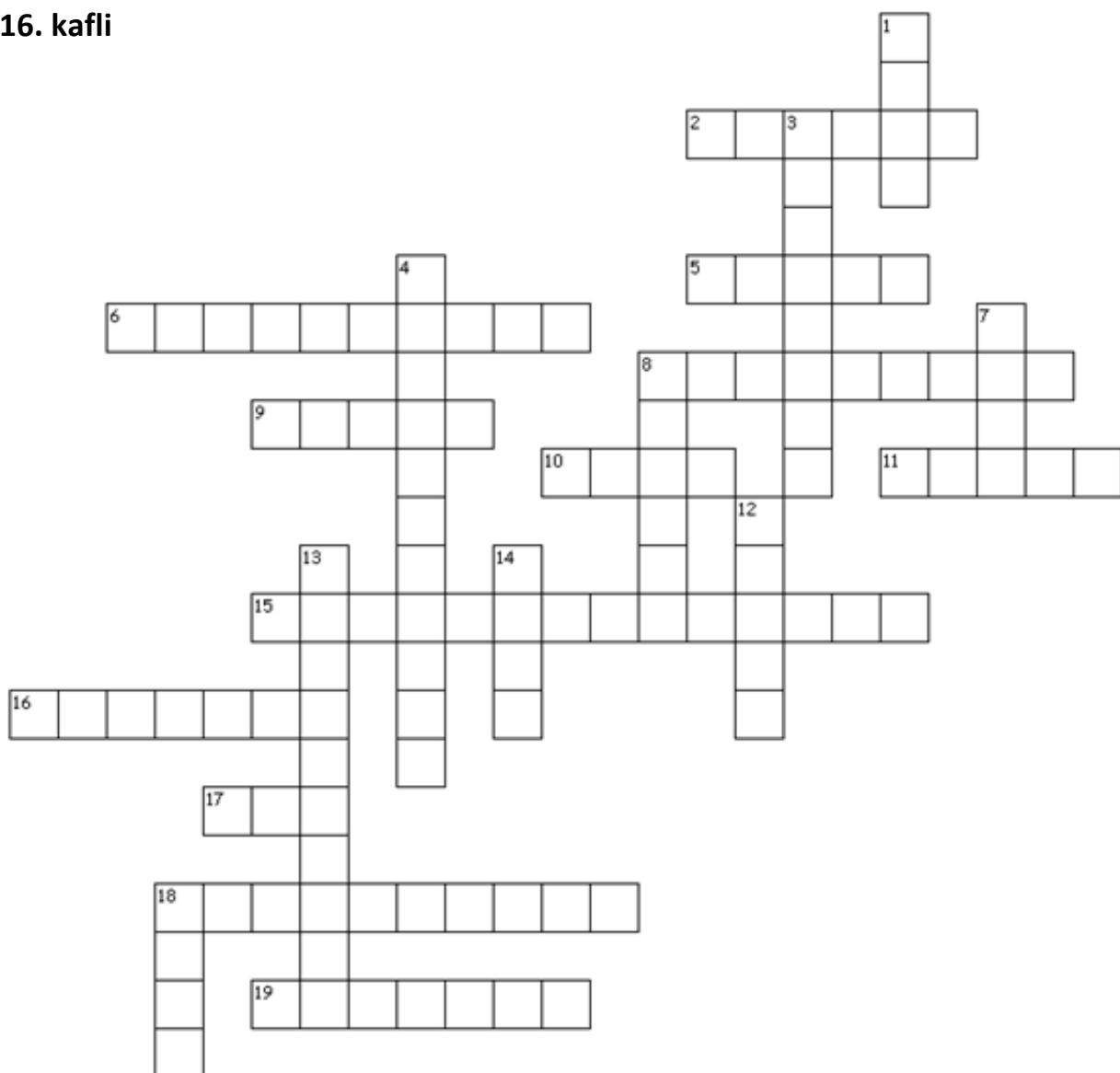
lóðrétt

1. fjarlægjast
2. vopn sem hægt er að skjóta
3. ganga (um skip)
4. smánarlega
6. seglabúnaður
7. tilgáta, ætlan
9. ákafi
10. þt. af so. *hvetja*
11. þgf.et.m.gr. af orðinu *fjörður*

lárétt

5. birta frá tungli
8. rúmsjór
10. stag frá siglutré í borðstokk
12. hvolfa
13. damla
14. mjög verðmætir hlutir

16. kafli

lárétt

2. kvensamur

5. drepa og leyna jafnframt vígi

6. girðing úr staurum sem reknir eru niður hlið við hlið

8. ól eða reipi úr (rostungs)skinni

9. tilbúinn

10. lítil eyja suðvestur af Þrándheimi

11. hraða

15. eggjaði

16. varúð, gætni

17. lík

18. vandlátur er tækifæri býðst

19. sjóferð

lóðrétt

1. mannamót

3. dauðateygjur

4. staður í Noregi þar sem konungar dvöldu oft

7. sú vegalengd sem menn reru án þess að taka sér hvíld

8. lítið hús

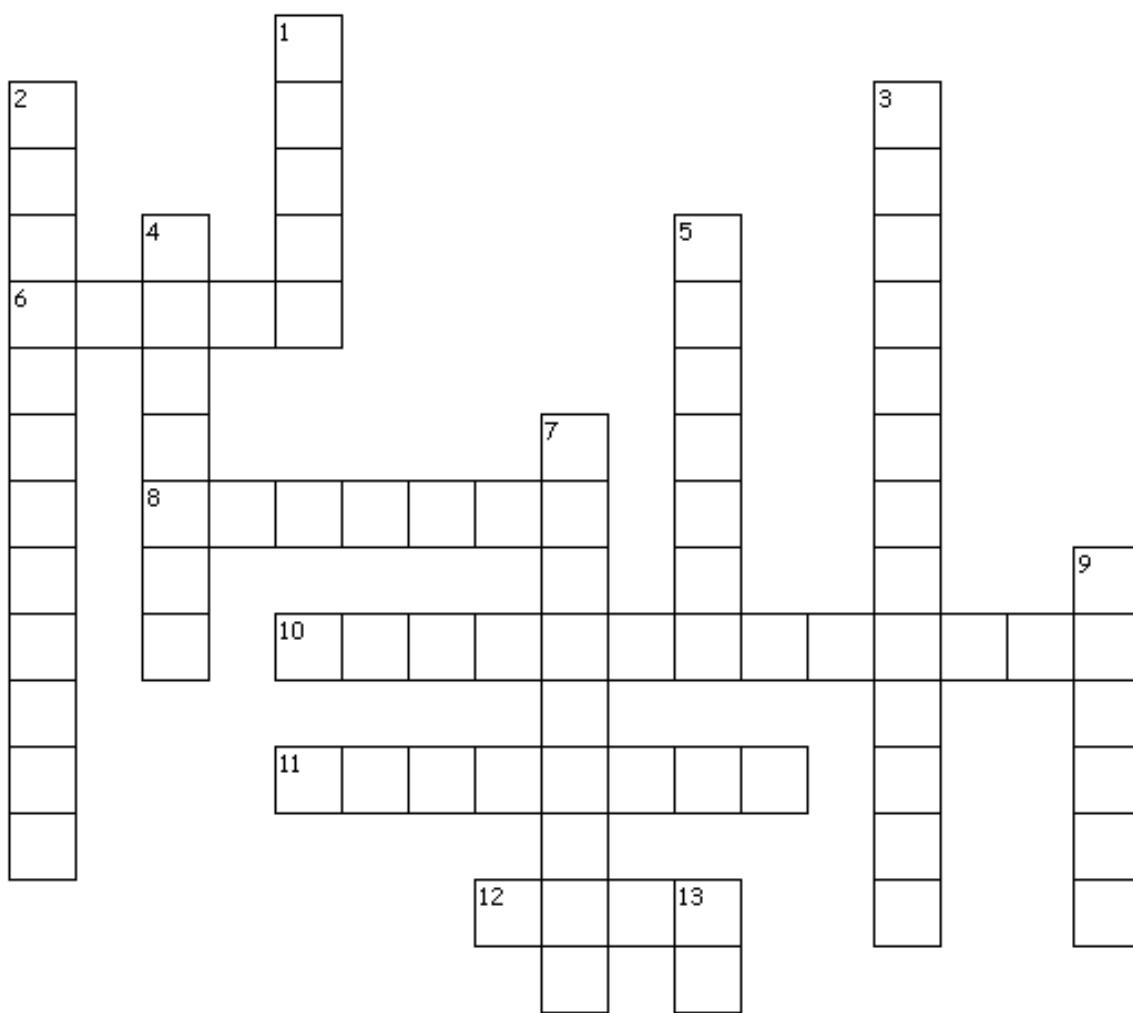
12. tólf einingar af einhverju

13. leita eftir sáttum

14. yfirhöfn, skikkja

18. líf

17. kafli

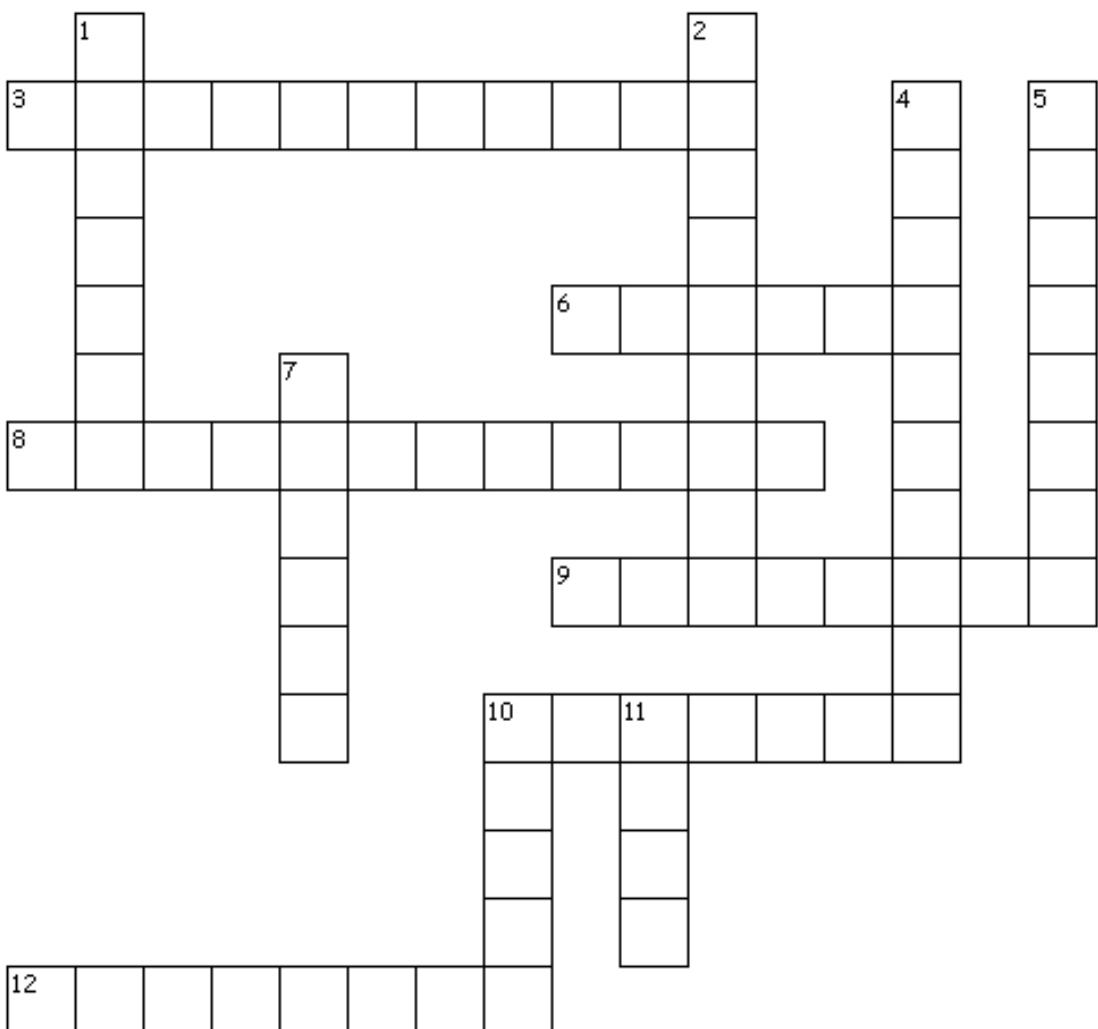
lárétt

6. nafn á kvensönum manni í sögunni
8. yfиргагур нáгранна
10. egg
11. kringlótt op á vegg (gluggi)
12. yfirhöfn, skikkja

lóðrétt

1. dulnefni Refs
2. stóð
3. sá
4. viðureign (þeirra Helgu og Grana)
5. slíður (hús sverðsins)
7. maður í þjónustu konungs
9. ræða (no.)
13. ljúka

18. kafli

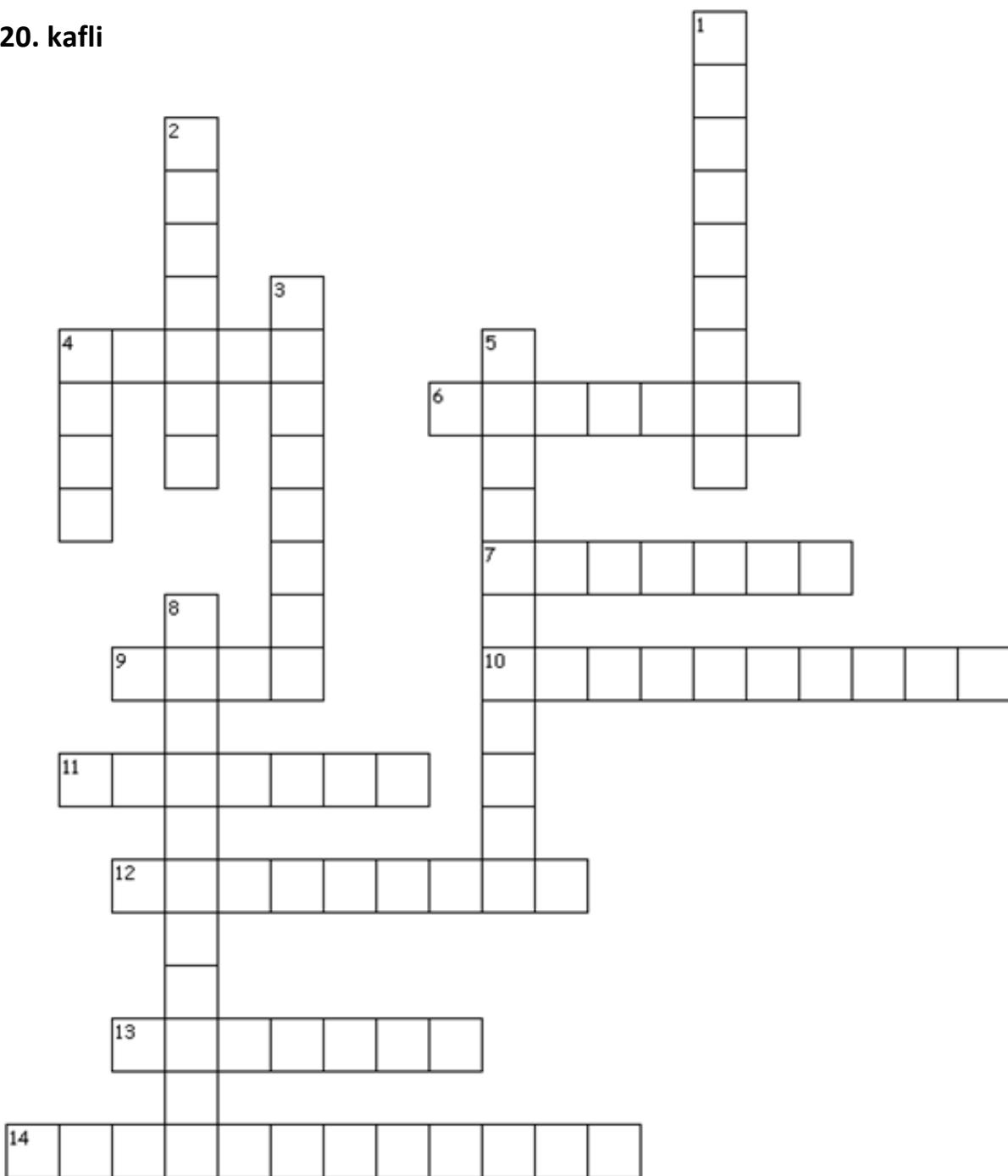
lárétt

- 3. orðið *hvítabjörn* í þf.ft.m.gr. (forn beyging)
- 6. nafn á Danakonungi
- 8. liðveisla, fylgd
- 9. nafn á syni Refs
- 10. sjaldséðir
- 12. harka

lóðrétt

- 1. reipi úr skinni
- 2. sem auðvelt er að fá (lo.)
- 4. óvinur
- 5. þjóðhöfðingi
- 7. nafn á syni Refs
- 10. valur
- 11. heiður

20. kafli

lárétt

4. stakkur (venjulega með áfastri hettu)
6. róður fram til árásar
7. banaráð, ráðagerð um að láta svipta einhvern lífi
9. líf
10. nafn sem átti eftir að festast við Ref í Danmörku
11. erkibiskup í Danmörku sem var uppi á árunum 1128–1201
12. festing nafns
13. nyrsti oddi Jótlands (Skagen)
14. nafnið á bær Þormóðs á Íslandi

lóðrétt

1. mjög vitur
2. nafnið á bróður Grana
3. Danakonungur sem uppi var á árunum 1131–1182
4. grátt eða hvítt hár
5. setjast að, ílendast
8. menn sem njósna

Lausnir

1. kafli

Lárétt

3. ribbaldi – **ójafnaðarmaður**
5. sem situr við eld og hefst ekkert að – **eldsetinn**
7. lygari – **skröksmaður**
9. konungur í Noregi – **Hákon**
10. bústaður Þorbjörns – **Sauðafell**
11. bardagamaður – **vígamaður**
12. fljótræðisvíg – **stökkivíg**
13. kona Þorbjörns – **Rannveig**

Lóðrétt

1. sveitin þar sem Gestur bjó – **Barðaströnd**
2. móðir Refs – **Þorgerður**
4. langa mikið í – **ágirnast**
6. harðúðugur – **harðráður**
8. fæðingarstaður Refs – **Kvennabrekka**

2. kafli

lárétt

3. líkaði – **hugnaði**
5. þing sem haldið er um vor – **vorþing**
9. gæta, vernda – **varðveita**
12. bær – **garður**
13. óheimil ganga fjár í landareign – **misgöngur**
14. sjóngóður – **skyggan**
15. auðveldur – **dæll**
16. skortur á heyi – **heyleysi**

lóðrétt

1. land sem heyjað er á, tún – **taða**
2. mýrlendi – **fit**
4. skarpskyggn, glöggur – **glöggþekkinn**
6. losa sig við, láta af hendi – **lóga**
7. það að gæta fjár – **fjárgeymsla**
8. snöggur í hreyfingum – **frár**
10. nægilegur – **einhlitur**
11. varna, meina – **varða**
17. lítið hús – **skáli**

3. kafli

Lárétt

2. hnakkur – **söðull**
4. alltaf – **ávallt**
8. hey af ræktuðu landi – **taða**
9. vinnumaður á bújörð – **húskarl**
10. lítill vitmaður, vitleysingi – **vitlingur**
13. hnífur eða bitvopn úr járni einungis (ekkert stál í egginni) – **einjárnungur**
15. rekaviður – **rektré**
16. afrakstur búsins (að sumri) – **sumarfang**

Lóðrétt

1. lítillátur, nægjusamur – **lítilþægur**
3. afþiljað rými með rekkju í – **lokrekkja**
5. vesalmenni, hugleysingi – **lydda**
6. aðaldyr – **karldyr**
7. bundið (með friðböndum) við slíðrin – **friðbent**
11. fjárgæslumaður þorgerðar – **Barði**
12. orðið *sumar* í ft.nf.m.gr. – **sumurin**
14. leiðsögumaður – **leiðtogi**
16. hey sem hrúgað hefur verið upp – **sæti**

4. kafli

Lárétt

3. breitt skip, einkum notað til flutninga með ströndum fram – **byrðingur**
7. tálga – **telgja**
10. maður sem hægt er að treysta – **trúnaðarmaður**
12. eldstæði í smiðju – **afl**
13. tæki notuð til smíða – **smíðartól**
14. fremur breitt og borðhátt skip – **knörr**
15. útilokað – **örvænt**

Lóðrétt

1. orðið *skipviður* í ft.bf.m.gr. (forn beyging) – **skipviðuna**
2. maður sem gæddur er ýmsum hæfileikum (víðari merking en í nútímamáli) – **íþróttamaður**
4. bústaður Gests Oddleifssonar – **Hagi**
5. naglar (til bátasmíða) – **saumur**
6. frábær smiður – **þjóðsmiður**
8. bátur ætlaður til selveiða – **selabátur**
9. skýli yfir skip eða bát – **hróf**
11. kefli til að vindu þráð á – **reimunarkefli**

5. kafli

Lárétt

4. persóna sem sló til Refs – **Gellir**
8. sjófær, sem kemst yfir hafið – **haffærandi**
9. maður sem hefur hátt og gasprar – **hávaðamaður**
10. vitgrannur – **mannvitull**
12. stuttur spölur – **stund**
13. móðir Gellis – **Sigríður**

Lóðrétt

1. beltishald – **bróklindahald**
2. láta hestinn hlaupa – **hleypa**
3. slá – **ljósta**
5. orðið *förunautur* í þgf.ft.m.gr. – **förunautunum**
6. Norðmaður – **Austmaður**
7. leikfang – **leika**
9. gorta, stæra sig – **hælast**
11. liðamót á handlegg – **olnbogi**

6. kafli

Lárétt

4. áfjáður í að ná landi – **landfús**
7. brúðkaup – **brullaup**
9. friðvænlegt – **fritt**
10. seglabúnaður – **reiði**
11. svartur fugl sem leggst á hræ – **hrafn**
12. vopnlaus – **slyppur**
15. fylgdarmaður – **förunautur**

Lóðrétt

1. hneigður til söguburðar – **kvittsamur**
2. land þar sem Gellir hafði átt vini – **Noregur**
3. sem hefur velkst í hafi – **hafvelktur**
5. sonur Þorgeirs sem bað Helgu – **Þengill**
6. nafnið á bænum sem Helga var frá – **Hlíð**
8. gæfulegur – **giftusamlegur**
13. (endur)koma til Íslands – **útkoma**
14. bera tjöru á – **bræða**
16. smíðartól og höggvopn – **öxi**

7. kafli

Lárétt

5. ísbjörn – **hvítabjörn**
7. rógor – **illmæli**
8. duglaus, til einskis nýtur – **dáðlaus**
11. án vopna – **vopnlaus**
14. samkynhneigð – **regi**
15. dæmalaus, óheyrlielegur, ferlegur – **endemlegur**

Lóðrétt

1. aðdrættir, föng, það að halda einhverju uppi – **uppheldi**
2. boð sem haldið er um haust – **haustboð**
3. móðgunarorð – **áþéttisorð**
4. lýsingarorð sem á við um þjóðerni á Grænlandi – **grænlenskur**
6. nýfallinn snjór – **nýsnævi**
9. þvag – **hland**
10. annar mánuður fyrir veturn (hefst í ágústlok) – **tvímánuður**
12. mjög greinilegur – **auðsær**
13. rógor, illmæli – **fjölmæli**

8. kafli

Lárétt

3. skegg – **kampur**
6. þt.af so. *hrinda* (beygist hér sterkt!) – **hratt**
9. skipa- eða bátaskýli (oft þaklaust) – **naust**
10. hljóð sem berst frá árum þegar róið er – **áraglamm**
12. ill orð – **illyrði**
13. hvalbein eða sívalur raftur, settur undir skipskjöl þegar skip er sett upp – **hlunnur**

Lóðrétt

1. fóstri Helgu – **Pormóður**
2. setja skaft á – **skefta**
4. brýna – **hvetja**
5. þriggja ára – **þrevetur**
7. þf.et. m.gr. af orðinu *morgunn* – **morguninn**
8. svartamyrkur – **niðamyrkur**
11. dimmt – **myrkt**

9. kafli

Lárétt

2. þf.ft. af orðinu *vörður* (forn beyging) – **vörðu**
4. síðkvöld (tíminn þegar aftni er að ljúka) – **aftankveld**
6. vel og skörulega (ao) – **óslælega**
9. fréttir – **tíðindi**
10. fréttast – **spyrjast**
11. eftirgreñnslan – **umgröftur**

Lóðrétt

1. stumra – **styrma**
3. ekki skörulegur eða líklegur til dáða – **óknálegur**
5. róger – **illmæli**
6. óbyggt svæði – **óbyggðir**
7. byggt svæði á vesturströnd Grænlands – **Vestribyggð**
8. tengdasonur Þorgils – **Gunnar**

10. kafli

Lárétt

1. umhverfis – **umhverfum**
6. innsti hluti fjarðar – **fjarðarbotn**
8. stæra sig af, státa af (e-u) – **hælast**
9. konungur í Noregi – **Haraldur**
11. ysti hluti fjarðar – **fjarðarmynni**
12. gola – **vindgul**
14. sjónskarpur; sem sér mjög vel – **skyggn**
15. enda – **þrójota**
16. samskeyti – **fellingar**
17. ekki þétt með tjöru – **óbrætt**
19. tálga – **telgja**
20. spyrja (tíðinda) – **fregna**
21. á lífi – **lifs**

Lóðrétt

2. Bretlandseyjar – **Vesturlönd**
3. þunn tréflaga – **spónn**
4. skinnavara – **svörður**
5. uppeldi – **uppfæðsla**
7. enda í botni – **bytna**
10. vel og rammlega byggður – **rammgerður**
11. galdrar – **fjölkynngi**
13. þgf.ft. af orðinu *höfuðsvörður* – **höfuðsvörðum**
18. farast – **týnast**

12. kafli

Lárétt

4. kappsamlega – **rösklega**
6. gæta, geyma – **varðveita**
8. landslag – **landsleg**
9. afar verðmætir gripir – **gersemar**
10. tjón – **skaði**
11. nákvæmlega – **innilega**

Lóðrétt

1. salur þar sem höfðingjar stefndu mönnum saman til skrafs og ráðagerða – **málstofa**
2. nafn á hirðmanni Noregskonungs – **Bárður**
3. mjög góður – **ágætur**
5. orð sem notað er yfir föður og syni – **feðgar**
6. vinátta – **vinfengi**
7. gjöf til konungs frá Gunnari (sjá kafla 11) – **tanntafl**

13. kafli

Lárétt

1. sem spáir rétt – **sannspár**
4. bönd sem halda skipi við land – **landfestar**
6. stífla – **stemma**
7. (til)búið (til brottfarar) – **búið**
8. ávarp sem notað er um konung – **herra**
9. hugsa – **hyggja**
11. efsta stig af þunnur – **þynnstur**

Lóðrétt

2. þf.ft.m.gr. af *stokkur* – **stokkana**
3. ef.ft.m.g. af *stokkur* – **stokkanna**
5. ekkert – **ekki**
7. flís – **bleðgi**
10. orðið *jökull* í þgf.ft.m.gr. – **jöklunum**

14. kafli

Lárétt

6. liðsinni, aðstoð – **liðveisla**
8. skilaboð – **orðsending**
10. glóð – **eisa**
11. vitur, hugvitsamur – **hygginn**
13. belti – **bróklindi**
14. bústaður – **bólstaður**

Lóðrétt

1. með fögnuði, með feginleik (ao) – **feginsamlega**
2. kenning fyrir nafnorðið *maður* (sem gefur hringa) (sjá vísu) – **hringbætandi**
3. sjávarbakki – **sævarbakki**
4. sem á að deyja – **feigur**
5. gola – **gol**
7. reykur af votu eldsneyti – **votareykur**
9. hjól – **hvel**
11. skipaskýli – **hróf**
12. trjábörkur – **næfrar**

15. kafli

Lárétt

5. birta frá tungli – **tunglsjós**
8. rúmsjór – **hafsmegin**
10. stag frá siglutré í borðstokk – **höfuðbenda**
12. hvolfa – **hvelfa**
13. damla – **dafla**
14. mjög verðmætir hlutir – **gersemar**

Lóðrétt

1. fjarlægjast – **firrast**
2. vopn sem hægt er að skjóta – **spjót**
3. ganga (um skip) – **skríða**
4. smánarlega – **klækilega**
6. seglabúnaður – **reiði**
7. tilgáta, ætlan – **geta**
9. ákafi – **skerpingur**
10. þt. af so. *hvetja* – **hvatti**
11. þgf. et.m.gr. af orðinu *fjörður* – **firðinum**

16. kafli

Lárétt

2. kvensamur – **vífinn**

5. drepa og leyna jafnframt vígi – **myrða**

6. gírðing úr staurum sem reknir eru niður hlið við hlið – **skiðgarður**

8. ól eða reipi úr (rostungs)skinni – **svarðreip**

9. tilbúinn – **búinn**

10. lítil eyja suðvestur af Þrándheimi – **Æðey**

11. hraða – **hvata**

15. eggjaði – **hreiðurballaði**

16. varúð, gætni – **varhygð**

17. lík – **hræ**

18. vndlátur er tækifæri býðst – **færavandur**

19. sjóferð – **útvist**

Lóðrétt

1. mannamót – **þing**

3. dauðateygjur – **fjörbrot**

4. staður í Noregi þar sem konungar dvöldu oft – **Þrándheimur**

7. sú vegalengd sem menn reru án þess að taka sér hvíld – **vika**

8. lítið hús – **skemma**

12. tólf einingar af einhverju – **tylft**

13. leita eftir sáttum – **friðmælast**

14. yfirhöfn, skikkja – **kufl**

18. líf – **fjör**

17. kafli

Lárétt

6. nafn á kvensönum manni í sögunni – **Grani**

8. yfirlangur nágranna – **illbýli**

10. egg – **hreiðurböllur**

11. kringlótt op á vegg (gluggi) – **vindauga**

12. yfirhöfn, skikkja – **kufl**

Lóðrétt

1. dulnefni Refs – **Narfi**

2. stóð – **marghrossaði**

3. sá – **stórkeraldaði**

4. viðureign (þeirra Helgu og Grana) – **sameign**

5. slíður (hús sverðsins) – **skálpur**

7. maður í þjónustu konungs – **hirðmaður**

9. ræða (no.) – **erindi**

13. ljúka – **lykta**

18. kafli

Lárétt

3. orðið *hvítabjörn* í þf.ft.m.gr. (forn beyging) – **hvítabjörnu**
6. nafn á Danakonungi – **Sveinn**
8. liðveisla, fylgd – **brautargengi**
9. nafn á syni Refs – **bormóður**
10. sjaldséðir – **fásénir**
12. harka – **harðræði**

Lóðrétt

1. reipi úr skinni – **svörður**
2. sem auðvelt er að fá (lo.) – **auðfengur**
4. óvinur – **fjandmaður**
5. þjóðhöfðingi – **konungur**
7. nafn á syni Refs – **Steinn**
10. valur – **fálki**
11. heiður – **sæmd**

20. kafli

Lárétt

4. stakkur (venjulega með áfastri hettu) – **hekla**
6. róður fram til árásar – **atróður**
7. banaráð, ráðagerð um að láta svipta einhvern lífi – **fjörráð**
9. líf – **fjör**
10. nafn sem átti eftir að festast við Ref í Danmörku – **Sigtryggur**
11. erkibiskup í Danmörku sem var uppi á árunum 1128–1201 – **Absalon**
12. festing nafns – **nafnfesti**
13. nyrsti oddi Jótlands (Skagen) – **Vendill**
14. nafnið á bær bormóðs á Íslandi – **Kvennabrekka**

Lóðrétt

1. mjög vitur – **stórvitur**
2. nafnið á bróður Grana – **Eiríkur**
3. Danakonungur sem uppi var á árunum 1131–1182 – **Valdimar**
4. grátt eða hvítt hár – **hæra**
5. setjast að, ílendast – **staðfestast**
8. menn sem njósna – **njósnarmenn**